

Bemærkninger til lovforslaget

I. Almindelige bemærkninger.

Der er fra mange sider igennem årene givet udtryk for ønsker om nye arbejdsformer i folkekirken.

Der er således ofte menighedsråd, som giver udtryk for utilfredshed med manglende reel kompetence samt omstændelig og tidkrævende sagsbehandling på grund af de mange kirkelige myndigheder og konsulenter, som involveres i behandlingen af sager om folkekirkelige forhold. Ønskerne om ændring af kompetenceforholdene er dog sjældent konkret formuleret og kan ikke uden videre anses for at dække folkekirken som helhed.

Indvendingerne imod den nuværende tilstand har baggrund i folkekirkens struktur med *sognet* som den mindste enhed. Som led i det større kirkelige ligningsområde – kommunen – kan sognets beføjelser og initiativer kun blive begrænsede. Dertil kommer, at ca. halvdelen af landets 2.200 sogne har mindre end 1000 beboere, og sognemenighederne har allerede af den grund vanskeligt ved at foretage nye initiativer.

Koordineringen og den nødvendige prioritering imellem de enkelte sognes budgetforslag påhviler *provstiudvalget*. Dette består af provsten som født medlem og 2 – 4 valgte medlemmer, der vælges af provstiets menighedsrådsmedlemmer. Provstiudvalget er lignings- og tilsynsmyndighed, men har ikke kompetence til at iværksætte nye initiativer.

Den nuværende administrative ordning inden for folkekirken medfører derfor en betydelig stivhed i arbejdsopgaver og arbejdsmetoder. Der er lokalt i sognemenighederne ikke – eller kun i meget begrænset omfang – muligheder for at realisere modernisering og administrative forbedringer. F.eks. kan det i visse tilfælde være vanskeligt at gennemføre en sagligt tilfredsstillende forvaltning af personaleforbruget, af større byggesager og af lokaleforbruget (sognegårde).

Med nærværende lovforslag er det hensigten at give menighedsråd, der føler begrænsningerne i deres beføjelser snærende, mulighed for at indlede et frivilligt samarbejde med andre menighedsråd om løsning af en eller flere folkekirkelige opgaver, alt efter det lokale behov. Hvis der gennem sådanne samarbejds-

muligheder kan tilvejebringes passende enheder til løsning af hidtil uløste opgaver, vil det være naturligt at overveje og eventuelt fravige gældende kompetenceregler i et vist omfang.

En tilsvarende hjemmel til at fravige gældende kompetenceregler søges tilvejebragt for menighedsråd i sogne, der har en sådan størrelse, at de selv er i stand til at løse opgaver, der ligger udover menighedsrådenes nuværende kompetence.

Lovforslaget må også ses på baggrund af, at det i januar 1986 fremsatte forslag til lov om frisogne ikke fandt den forventede tilslutning. Blandt årsagerne til den manglende tilslutning blev det af Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer anført, at en friso- gnsordning, som var tænkt begrænset til et på forhånd udvalgt – begrænset – antal sogne, ikke ville give tilstrækkelige muligheder for at afprøve væsentlige nyordninger inden for den folkekirkelige administration. Sognene ville på grund af deres begrænsede ressourcer, både økonomisk og teknisk-administrativt, ikke kunne bedømme rækkevidden af nye ideer.

Det nye forslag vil gøre det muligt for menighedsrådene i alle sogne på frivillig basis at etablere et samarbejde om løsning af folkekirkelige opgaver. Der kunne f.eks. tænkes etableret samarbejde om målrettede sognemedhjælperforsøg, om folkekirkeligt engagement i de nye medier og om bedre udnyttelse af personaleressourcer.

Kirkeministeriet vil være indstillet på, såfremt det ønskes, at yde administrativ rådgivning og bistand ved forhandlinger om samarbejde og udarbejdelse af udkast til samarbejdsaftaler og vedtægter for samarbejdet.

Lovforslagets gennemførelse vil ikke medføre statslige eller kommunale merudgifter.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1.

§ 37 a:

Stk. 1. omhandler alene *frivillige* aftaler mellem menighedsråd om løsning af folkekirkelige opgaver i fællesskab, idet det ikke er fundet påkrævet eller hen-